

Broj: 07-02-7-57/1/08
Mostar, 29.01.2008. godine

Na osnovu člana 14, člana 15. i člana 50. Zakona o električnoj energiji („Službene novine FBiH“ broj 41/02, 24/05, 38/05), člana 12. stav (1) i člana 14. stav (1) Statuta Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 13/04), člana 31, člana 37. stav (3) i člana 58. Poslovnika o radu FERK-a („Službene novine FBiH“ broj 59/04) i članova 40-52, člana 56 i člana 71. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke („Službene novine FBiH“ broj 45/05), Odluka Državne regulatorne komisije za električnu energiju - DERK broj 04-28-395-39/07, broj 04-28-396-35/07 i broj 04-28-395-40/07 od 19.12.2007. godine („Službene novine FBiH“ broj 94/07) i Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine broj 07-02-979-44/21/06 od 27.04.2007. godine, Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine broj 07-02-980-32/22/06 od 27.04.2007. godine („Službene novine FBiH“ broj 29/07) i Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine broj : 07-02-7-56/1/08 od 29.01.2008. godine, Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK je 29.01.2008. godine na III. redovnoj sjednici donijela

O D L U K U

o tarifnim stavovima za prodaju električne energije nekvalifikovanim (tarifnim) kupcima Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se tarifni stavovi za prodaju električne energije za nekvalifikovane (tarifne) kupce Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar.

Član 2.

Tarifni stavovi za nekvalifikovane (tarifne) kupce po kategorijama i grupama potrošnje određeni su u zavisnosti od troškova proizvodnje, nabavke (uključujući i poravnanje), distribucije i snabdijevanja električnom energijom, te troškova prenosa i rada NOS-a, uključujući i troškove usluga sekundarne i tercijarne regulacije (po Odlukama DERK-a broj 04-28-395-39/07, broj 04-28-396-35/07 i broj 04-28-395-40/07 od 19.12.2007. godine), koje te kategorije i grupe potrošnje stvaraju svojim načinom i vremenom korištenja električne energije, uvažavajući načelo postepenosti promjena.

Tarifni stavovi za prodaju električne energije za nekvalifikovane (tarifne) kupce Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar sa primjenom od 01.01.2008. godine su:

TARIFNI STAVOVI ZA NEKVALIFIKOVANE (TARIFNE) KUPCE												
TARIFNI ELEMENT I	JEDINICA MJERE	SEZONSKI	DNEVNI	VISOKI NAPON			NISKI NAPON					
				110 kV	35 kV	10 kV	DOMAĆINSTVA		OSTALA POTROŠNJA			JAVNA RASVJETA
							I t. g.	II t. g.	I t. g.	II t. g.	III t. g.	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
MJERNO MJESTO KUPCA	KM	-	-	20,00	20,00	20,00	1,90	1,90	20,00	5,20	5,20	1,90
OBRAČUNSKA SNAGA	KM/kW/mjesec	VIŠI	-	26,46	25,79	30,21	6,57	6,57	20,92	20,92	20,92	1,72
		NIŽI	-	20,35	19,84	23,24	5,05	5,05	16,09	16,09	16,09	1,32
AKTIVNA ENERGIJA	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	10,23	10,67	13,07	13,32	16,65	20,31	29,21	23,37	20,83
			MANJI	5,12	5,33	6,54	0,00	8,33	10,15	14,61	0,00	0,00
		NIŽI	VEĆI	7,87	8,21	10,06	10,25	12,81	15,62	22,47	17,98	16,02
			MANJI	3,94	4,10	5,03	0,00	6,40	7,81	11,24	0,00	0,00
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA EN.	pf/kvarh	-	-	0,951	2,14	2,68	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00

Član 3.

U tarifnim stavovima iz člana 2. ove Odluke nije ukalkulisan iznos poreza na dodatu vrijednost, za koji Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar ima obavezu posebno ga evidentirati na svakom pojedinačnom računu kupca.

Član 4.

Viša (zimski) sezona traje od 01.01. do 28/29. 02. i od 01.11. do 31.12.

Niža (ljetna) sezona traje od 01.03. do 31.10.

Veći dnevni tarifni stavovi primjenjuju se od 7:00 do 13:00 i od 16:00 do 22:00, tokom zimskog računanja vremena.

Manji dnevni tarifni stavovi se primjenjuju od 0:00 do 7:00 , od 13:00 do 16:00 i od 22:00 do 24:00 , tokom zimskog računanja vremena, te nedjeljom.

Veći dnevni tarifni stavovi se primjenjuju od 8:00 do 14:00 i od 17:00 do 23:00 , tokom ljetnog računanja vremena.

Manji dnevni tarifni stavovi se primjenjuju od 0:00 do 8:00 , od 14:00 do 17:00 i od 23:00 do 24:00 , tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Odnos između više i niže sezone je 1,3:1, po tarifnim elementima aktivna električna energija i obračunska snaga, dok je odnos većih i manjih dnevnih tarifnih stavova 2:1 po tarifnom elementu aktivna električna energija.

Član 5.

Kategorije potrošnje su sljedeće:

- kupci koji električnu energiju preuzimaju na 110 kV naponu i višem
- kupci koji električnu enrgiju preuzimaju na 35 kV naponu
- kupci koju električnu energiju preuzimaju na 10(20) kV naponu
- domaćinstva, koja električnu energiju preuzimaju na 0,4 kV naponu
- ostala potrošnja, koja električnu energiju preuzima na 0,4 kV naponu
- javna rasvjeta, koja električnu energiju preuzima na 0,4 kV naponu.

Član 6.

Kupcima koji električnu energiju preuzimaju na 110 kV naponu i višem, 35 kV naponu i 10 (20) kV naponu, obračunava se izmjerena aktivna električna energija, vršna snaga izmjerena u vrijeme primjene većih dnevnih tarifnih stavova (obračunska snaga), prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija i mjesečna naknada po mjernom mjestu kupca.

Član 7.

Grupe unutar kategorije potrošnje domaćinstva su:

- I tarifna grupa, kupci koji posjeduju jednotarifno ili dvotarifno brojilo bez uklopnog sata ili nekog drugog uređaja za upravljanje tarifom,
- II tarifna grupa, kupci koji posjeduju dvotarifno brojilo sa uklopnim satom ili nekim drugim uređajem za upravljanje tarifom.

Kupcima I i II tarifne grupe iz ovog člana, obračunava se izmjerena aktivna električna energija, 1 kW obračunske snage i mjesečna naknada po mjernom mjestu kupca.

Član 8.

Grupe unutar kategorije ostala potrošnja su:

- I tarifna grupa, kupci priključeni na 0,4 kV napon, koji nisu domaćinstva niti javna rasvjeta, imaju vršno opterećenje iz elektroenergetske saglasnosti ili ostvarenje iz

prethodnog perioda veće ili jednako 30 kW i istu ne mogu mjenjati i prelaziti u neku drugu tarifnu grupu,

- II tarifna grupa, kupci priključeni na 0,4 kV napon, koji nisu domaćinstva niti javna rasvjeta, imaju vršno opterećenje iz elektroenergetske saglasnosti ili ostvarenje iz prethodnog perioda manje od 30 kW i posjeduju dvotarifno brojilo s uklopnim satom ili nekim drugim uređajem za upravljanje tarifom,
- III tarifna grupa, kupci priključeni na 0,4 kV napon, koji nisu domaćinstva niti javna rasvjeta, imaju vršno opterećenje iz elektroenergetske saglasnosti ili ostvarenje iz prethodnog perioda manje od 30 kW i posjeduju jednotarifno brojilo ili dvotarifno brojilo bez uklopnog sata ili nekog drugog uređaja za upravljanje tarifom.

Kupcima I tarifne grupe iz ovog člana, obračunava se izmjerena aktivna električna energija, vršna snaga izmjerena u vrijeme primjene većih dnevnih tarifnih stavova (obračunska snaga), prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija, i mjesečna naknada po mjernom mjestu kupca.

Kupcima II i III tarifne grupe iz ovog člana, obračunava se izmjerena aktivna električna energija, 1 kW obračunske snage i mjesečna naknada po mjernom mjestu kupca.

Član 9.

Kupcima iz kategorije potrošnje javna rasvjeta obračunava se izmjerena aktivna električna energija, 1 kW obračunske snage i mjesečna naknada po mjernom mjestu kupca.

Član 10.

Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar obvezno je tarifne stavove iz ove Odluke učiniti dostupnim svim nekvalifikovanim (tarifnim) kupcima.

Član 11.

Tarifni stavovi propisani Odlukom FERK-a o tarifnim stavovima za prodaju električne energije nekvalifikovanim (tarifnim) kupcima Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar od 27.04.2007. godine („Službene novine FBiH“ broj 29/07), prestaju se primjenjivati 31.12.2007. godine.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, te se objavljuje na oglasnoj tabli FERK-a, web stranici FERK-a, a dispozitiv Odluke i u „Službenim novinama FBiH“.

Образложење

U skladu sa članom 14. i članom 15. Zakona o električnoj energiji, FERK je pored ostalog nadležan za utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce, kao i za zaštitu prava kupaca, elektroprivrednih društava za distribuciju i proizvođača električne energije, te nadgledanja odnosa u elektroenergetskom sektoru i regulisanje kvaliteta usluga na svim nivoima, kao i tarife i naknade koje se plaćaju na monopolske usluge u distribuciji, imajući u vidu interese i potrebe svih korisnika za snabdijevanjem električnom energijom.

Član 49. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke propisuje da tarifni stavovi predstavljaju jedinične cijene za tarifne elemente utvrđene tarifnom metodologijom za svaku kategoriju i grupu potrošnje, te da se razlikuju dnevni tarifni stavovi, sezonski tarifni stavovi, tarifni stavovi u zavisnosti od nivoa potrošnje (blok tarifa) i tarifni stavovi u zavisnosti od vremena trajanja vršnog opterećenja, kao i da FERK posebnom odlukom odobrava i proglašava važećim tarifne stavove po završetku tarifnog postupka.

Član 51. stav (1) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke propisuje da tarifni kupci računom za električnu energiju plaćaju cijenu koja pokriva sve troškove sistema, koji su nastali kako bi se osiguralo kontinuisano napajanje električnom energijom. Ta cijena uključuje sljedeće troškove:

- a) troškove proizvodnje i/ili nabavke električne energije (utrošak snage, aktivne energije, prekomjerno preuzete reaktivna energije i pomoćnih usluga),
- b) troškove prenosa i NOS-a (troškovi vezani za prenosnu mrežarinu, pomoćne usluge i rad NOS-a),
- c) troškove distribucije (troškovi vezani za distributivnu mrežarinu i mjesečnu naknadu),
- d) troškovi snabdijevanja.

Članom 56. ovog Pravilnika pored ostalog je propisano da je diskreciono pravo i ovlaštenje FERK-a da razmotri i potvrdi sve troškove i prihode dostavljene kao podrška predloženim tarifama te da prihvati, odbije ili prilagodi bilo koju stavku koja nije opravdana, razmotri i potvrdi cjelokupna sredstva koja su predložena da budu dijelom osnove regulisanih sredstava i da prihvati, odbije ili prilagodi vrijednost bilo kojeg od tih sredstava, prihvati, odbije ili prilagodi svaku veličinu ili analizu korištenu za proračun predložene tarife, i prihvati predložene tarife ili da ih prilagodi na odgovarajući način.

Članom 71. istog Pravilnika propisano je da će FERK, uvažavajući načelo postepenog uvođenja međunarodno prihvaćene regulatorne prakse i postepenog uvođenja opće prihvaćenih međunarodnih standarda u tarifnom postupku, voditi računa o izbjegavanju naglih i velikih promjena tarifa u prelaznom periodu, kao i o postepenom ukidanju unakrsnih subvencija između elektroprivrednih djelatnosti, kategorija i grupa potrošnje, kao i o posepenosti pri odobravanju stope povrata na vlasnički kapital, te da

postепенost u primjeni tarifne metodologije u prelaznom periodu podrazumijeva i postепенost u eventualnim izmjenama tarifa, koje će na kraju prelaznog perioda u potpunosti biti zasnovane na opravdanim troškovima.

FERK je na osnovu Zahtjeva za odobrenje tarifa za djelatnost snabdijevanja električnom energijom Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar koji je u FERK primljen 04.01.2008. godine pod brojem 07-02-7/1/08, 10.01.2008. godine donio Odluku o provođenju trećeg tarifnog postupka broj 07-02-7-03/1/08. Ovu odluku FERK je donio uvažavajući činjenicu da je podnosilac zahtjeva isti podnio s obzirom na Zaključak Vlade Federacije BiH sa 39. sjednice održane 19.12.2007. godine, V. Broj: 949/2007, a kojom je odredio vrijeme i mjesto održavanja formalne rasprave u trećem tarifnom postupku, na kojoj se raspravljalo i o prijedlogu tarifnih stavova za prodaju električne energije tarifnim kupcima, koji prijedlog je Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar podnijelo uz naprijed navedeni zahtjev. Status umješača u formalnoj raspravi u ovom tarifnom postupku su stekli „Aluminij“ d.d. Mostar Zaključkom broj 07-02-7-20/1/08, „Soko-Tvornica Transmisija“ d.o.o. Mostar Zaključkom broj 07-02-7-21/1/08, Institucija Ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini Zaključkom broj 07-02-7-22/1/08, Općina Jajce Zaključkom broj 07-02-7-23/1/08, „B.S.I.“ d.o.o. Jajce Zaključkom broj 07-02-7-24/1/08, Udruženje za poduzetništvo i posao Link Zaključkom broj 07-02-7-25/1/08, JP „Broćanac“ d.o.o. Čitluk Zaključkom broj 07-02-7-26/1/08, „MHE Vitez-1“ d.o.o. Vitez Zaključkom broj 07-02-7-27/1/08, Udruga umirovljenika „Hum“ Mostar Zaključkom broj 07-02-7-28/1/08, Udruženje malih i srednjih poduzetnika u BiH Zaključkom broj 07-02-7-29/1/08, Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine Zaključkom broj 07-02-7-30/1/08 i „Nezavisni sindikat uposlenika Elektroprivrede HZ Herceg Bosne“ Mostar Zaključkom broj 07-02-7-31/1/08, donesenim od strane FERK-a 14.01.2008. godine.

Postupajući po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost snabdijevanja električnom energijom Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar, FERK je 29.01.2008. godine donio Rješenje broj: 07-02-7-56/1/08, kojim je Javnom poduzeću „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar za djelatnost snabdijevanja električnom energijom odobrio potreban godišnji prihod od nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca u iznosu od 13.069.566 KM i odobrio trošak nabavke električne energije za potrebe nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca u iznosu od 90.023.736 KM za nabavku 671. 884 MWh električne energije, kao i trošak poravnanja za 2007. godinu nastao kao razlika ostvarenih i odobrenih količina i cijena električne energije proizvedene iz vlastitih izvora i nabavljene za potrebe nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca u iznosu od 36.660.846,83 KM koji se raspoređuju na dvije godine u istim iznosima.

Tarifni stavovi su utvrđeni alokacijom troškova proizvodnje, nabavke uključujući i poravnanje, troškova distribucije, troškova snabdijevanja električnom energijom koje odobrava FERK, te troškova: prenosa električne energije i rada NOS-a, uključujući troškove usluga sekundarne i tercijarne regulacije koje odobrava DERK , uključujući sezonsko i dnevno vremensko diferenciranje.

Tarifni stavovi za nekvalifikovane (tarifne) kupce zasnovani su na sljedećem:

- troškovi proizvodnje električne energije dobivenih na osnovi jediničnih cijena snage i energije (Rješenje broj 07-02-979-44/21/06 od 27.04.2007. godine) za proizvodnju 1.528 GWh iznose 63.805.797 KM, (uključujući prekomjerno preuzetu reaktivnu električnu energiju, koja tarifa je u iznosu od 0,00951 KM/kvarh utvrđena odlukom DERK-a broj 04-28-395-40/07 od 19.12.2007. godine),
- troškovi nabavke električne energije za 671.884 MWh iznose 90.023.736 KM, dok troškovi poravnanja iznose 36.660.846,83 KM i raspoređuju se na dvije godine u istim iznosima (Rješenje FERK-a broj 07-02-7-56/1/08 od 29.01.2008. godine) i alociraju na način da kupci na 110 kV i višem naponskom nivou snose 53,39% ovih troškova, a kupci priključeni na distributivnu mrežu 46,61% troškova poravnanja,
- troškovi korištenja distributivne mreže iznose 57.978.095 KM, koje čine troškovi distributivne djelatnosti u visini odobrenog potrebnog prihoda u iznosu od 36.980.170 KM (Rješenje FERK-a broj 07-02-980-32/22/06 od 27.04.2007. godine), troškovi djelatnosti snabdijevanja koji se odnose na mjerenje u iznosu od 8.254.440 KM (Rješenje FERK-a broj 07-02-7-56/1/08 od 29.01.2008. godine) i troškovi gubitaka električne energije u distributivnoj mreži u iznosu od 12.743.485 KM (Rješenje FERK-a broj 07-02-980-32/22/06 od 27.04.2007. godine),
- troškovi djelatnosti snabdijevanja električnom energijom koji se odnose na obračun, fakturisanje i naplatu iznose 4.815.126 KM (Rješenje FERK-a broj 07-02-7-56/1/08 od 29.01.2008. godine),
- dio prenosne mrežarine koji se odnosi na energiju u iznosu od 0,00566 KM/kWh preuzete aktivne električne energije iz mreže prenosa i dio prenosne mrežarine koji se odnosi na snagu u iznosu od 1,454 KM/kW, utvrđene odlukom DERK-a broj 04-28-396-35/07 od 19.12.2007. godine,
- tarifa za rad NOS-a iznosi 0,000399 KM/kWh preuzete aktivne električne energije iz mreže prenosa utvrđene odlukom DERK-a broj 04-28-395-39/07 od 19.12.2007. godine,
- tarifa za sekundarnu i tercijarnu regulaciju u iznosu od 0,002188 KM/kWh preuzete aktivne električne energije iz mreže prenosa utvrđene odlukom DERK-a broj 04-28-395-40/07 od 19.12.2007. godine.

FERK je u trećem tarifnom postupku ocijenio opravdanost troškova nabavke na osnovu primljenih podataka uzimajući u obzir da je podnosilac zahtjeva morao nabaviti nedostajuće količine električne energije, a koja cijena ovakve električne energije mora biti uključena u portofolio snabdijevanja, čiji će trošak biti raspoređen na sve tarifne kupce. Također, FERK je ocijenio opravdanost troška poravnanja u skladu sa Rješenjem iz II tarifnog postupka broj 07-02-981-54/23/06 od 27.04.2007. godine prema kojem trošak poravnanja treba sadržavati razlike u ostvarenim i odobrenim troškovima kako nabavke tako i proizvodnje. FERK je u skladu sa zahtjevom podnosioca pošao od odobrenog potrebnog prihoda djelatnosti snabdijevanja iz spomenutog Rješenja, koji je zasnovan na priznatim troškovima, rashodima i приходima.

Obzirom da FERK kao regulator, a na osnovu Zakona o električnoj energiji utvrđuje cijene električne energije zasnovane na opravdanim troškovima koje u svom poslovanju ostvaruju regulisana javna elektroprivredna društva, kao i činjenici da nabavka, odnosno trošak nabavke nedostajuće količine električne energije, utiče na snabdijevanje

nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca, odnosno cijenu električne energije za nekvalifikovane kupce, među kojima su u značajnom broju domaćinstva, da su na tržištu električne energije nastupili neočekivani poremećaji uzrokovani nedostatkom ponude električne energije u okruženju, i da je došlo do značajnog porasta cijena električne energije, FERK je Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost snabdijevanja električnom energijom razmatrao uzimajući u obzir pomenuti Zaključak Vlade Federacije BiH sa 39. sjednice održane 19.12.2007. godine, V. broj: 949/2007, a sve u svrhu sigurnosti snabdijevanja električnom energijom i omogućavanja JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar da bude u mogućnosti da obavlja svoju obavezu javne usluge snabdijevanja nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca.

FERK je u svom Pravilniku za tarifnu metodologiju i tarifne postupke zatražio da regulisane kompanije posluju u skladu sa Zakonom o električnoj energiji. Kao što je propisano u članu 8. tog Zakona, u toku je otvaranje elektroenergetskog tržišta, a u skladu sa Ugovorom o uspostavi Energetske zajednice („Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“ br. 9/06), Odluci o obimu, uslovima i vremenskom rasporedu otvaranja tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini („Službene novine FBiH“ br. 33/06) Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), te FERK-ovom Pravilniku o sticanju statusa kvalifikovanog kupca („Službene novine FBiH“ br. 53/06). Obavezne prakse su implementacije standarda nediskriminacije i obaveza javne usluge nametnute od Parlamenta FBiH u obliku Zakona o električnoj energiji, što znači da sada postoje standardi koje FERK provodi u javnosti što rezultira nediskriminacijom i pravilnom raspodjelom troškova.

Iz razloga, važno je da zaista cijeli sektor i javnost razumiju da su standardi koje FERK nameće podnosiocu zahtjeva nastali primjenom zakona i sastoje se od ispitivanja i opravdavanja podataka o troškovima koje je prouzrokovala regulisana kompanija.

Kada se radi o tarifama, dužnosti nezavisnog regulatora u skladu sa zakonom su verifikacija podataka o troškovima i postupno uvođenje promjena tarifa s ciljem potkrepljivanja tarifa zasnovanih na troškovima u skladu sa Direktivama EU, Zakonu i propisima koje donosi FERK. Regulisane kompanije imaju obavezu da se pridržavaju propisa za snabdijevanje električnom energijom nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca u skladu sa obavezom vršenja javne usluge.

Sve regulisane kompanije koje imaju obavezu vršenja javne usluge moraju osigurati električnu energiju svim svojim nekvalifikovanim (tarifnim) kupcima što je moguće ekonomičnije. Ova obaveza ima svoje osnove u zakonu, a posebno:

Dozvola za rad - licenca za obavljanje elektroprivredne djelatnosti snabdijevanja električnom energijom prvog reda dodjeljena Javnom poduzeću „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar, sadrži obavezu vršenja javne usluge za Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar opisanu u stavu 4.2.1. i 4.1.1. tako da “Imalac dozvole je obavezan obavljati snabdijevanje električnom energijom prvog reda za nekvalifikovane (tarifne) kupce kao javnu uslugu, kako je propisano važećim zakonima, podzakonskim aktima, propisima i pravilima FERK-a i u skladu sa direktivama EU i međunarodnim ugovorima koje je prihvatila BiH.”

Direktiva 2003/54/EC vezana za Zajednička pravila za unutrašnja tržišta električne energije, u članu 3. opisuje obavezu javne usluge i dužnost kompanije koja ima obavezu javne usluge da štiti svoje kupce. Posebno, formulacija navodi: “. . . U općem ekonomskom interesu, države članice mogu preduzetništvima koja djeluju u elektroenergetskom sektoru, nametnuti obavezu javne usluge koja je vezana za sigurnost, uključujući sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijene snabdijevanja i zaštite okoline, uključujući energetska efikasnost i klimatsku zaštitu.”

Prema članu 4. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, obaveza javne usluge definisana je da “znači obavezu elektroprivrednih društava u obavljanju određene elektroprivredne djelatnosti kao javne usluge, prvenstveno u odnosu na sigurnost, regularnost, kvalitet, cijenu snabdijevanja i zaštitu životne sredine, u skladu sa Zakonom i direktivama EU.”

Prema članu 5. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, ciljevi metodologije su da za tarifne kupce utvrdi tarife koje su razumne i osnovane na troškovima, zasnovane na uobičajenoj međunarodnoj praksi.

Obaveza javne usluge znači da elektroprivredno društvo mora raditi u općem ekonomskom interesu nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca, uzrokujući troškove koji su razumni i osnovani na uobičajenoj međunarodnoj praksi, što podrazumjeva planiranje i isporuku u korist kupaca.

Politika FERK-a je da elektroprivredno društvo treba hidroenergiju isporučiti tarifnim (nekvalifikovanim) kupcima, kao i da obavljanje trgovinske djelatnosti elektroprivrednog društva ne može biti u suprotnosti s obavezom vršenja javne usluge, koja je elektroprivrednom društvu utvrđena u njegovoj dozvoli za rad.

Prilikom donošenja ove odluke FERK je pošao od činjenica utvrđenih spomenutim Zaključkom Vlade Federacije BiH sa 39. sjednice održane 19.12.2007. godine, V. broj: 949/2007. Ovim Zaključkom utvrđena je obaveza elektroprivrednih društava iz Federacije BiH da kao balansno odgovorne strane, svaka u okviru svojih nadležnosti u skladu sa važećim zakonima i propisima, aktima i odlukama regulatornih komisija za električnu energiju i aktima Nezavisnog operatora sistema kojima se uređuje tržište električne energije u Bosni i Hercegovini, osiguraju snabdijevanje svih nekvalifikovanih (tarifnih) kupaca/potrošača električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojima su dužna osigurati snabdijevanje, uključujući i kvalifikovane kupce koji su se opredijelili da budu snabdijevani kao tarifni kupci. Istim Zaključkom određena su zaduženja za JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar i „Aluminij“ d.d. Mostar i to na način da se zadužuju JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar da za potrebe snabdijevanja kupaca u Federaciji BiH iz vlastitih kapaciteta zajednički osiguraju 35 MW (u bandu) nedostajuće električne energije za potrebe snabdijevanja kupaca na području djelovanja JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, na način da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u okviru navedenih količina osigura prema JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar komercijalnu isporuku

vlastitih bilansnih viškova koji iznose 307,44 GWh. Dalje je Vlada Federacije BiH zadužila JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar da za potrebe snabdijevanja kupaca u Federaciji BiH na tržištu električne energije osigura dio nedostajuće električne energije u iznosu od 41 MW (u bandu), odnosno 360,14 GWh za potrebe snabdijevanja kupaca na području svog djelovanja, dok je „Aluminij“ d.d. Mostar zadužen da u skladu sa zakonom i važećim propisima, aktima i odlukama regulatornih komisija za električnu energiju i aktima Nezavisnog operatora sistema kojima se uređuje tržište električne energije u Bosni i Hercegovini, za vlastite potrebe na tržištu električne energije osigura dio nedostajuće električne energije u iznosu od 40 MW (u bandu) odnosno 351,36 GWh.

Prilikom odlučivanja FERK je pošao od činjenice da odluku donosi u prelaznom periodu, kada je u najvećoj mogućoj mjeri poštivao osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne i određene na transparentan način, uvažavajući da postepenost u primjeni tarifne metodologije u prelaznom periodu podrazumijeva i postepenost u izmjenama tarifa, koje će tek na kraju prelaznog perioda u potpunosti biti zasnovane na opravdanim troškovima, a sve u skladu sa odredbama Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke koje se odnose na prelazni period. FERK smatra kako elektroprivredno društvo mora poslovati na efikasan i ekonomičan način provodeći aktivnosti koje će prouzrokovati neophodne opravdane troškove.

Na osnovu svega navedenog, a sljedeći ciljeve kojima se FERK rukovodio, čije ostvarenje mu je povjerio Zakon o električnoj energiji, a pravila i propisi FERK-a, kao provedbeni akti navedenog Zakona potvrdili, odnosno vodeći se time da tarife trebaju biti razumne, ravnopravne i određene na transparentan način, a imajući u vidu specifične okolnosti koje su u trenutku odlučivanja bile u u elektroenergetskom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, FERK je odlučio kao u dispozitivu.

PREDSJEDNIK FERK-a
Risto Mandrapa s.r.